<u>କିୟା (THEORY – 2)</u>

<u>ନାମଧତୁ କ୍ରିୟା</u>

ସେ ସବୁ କଥାକୁ କାନଉଛି |

ହରିଶ ସବୁ ସମ୍ପତି ହାତେଇନେଲା

ଖରାପ ସ୍ୱାସ୍ଥ ପାଇଁ ସେ ସବୁଥିରୁ ପଚ୍ଛେଇଗଲାଣି

			The second of th
ବିଶେଷ୍ୟ ପଦ	ଆ-ଯୋଗେ	ଏ-ଯୋଗେ	ଅ-ଯୋଗେ
ଲଟା	ଲଟାଇବା	ଲଟେଇବା	ଲଟଉଥିବ
କୋଳ	କୋଳାଇବା	କୋଳେଇବା	କୋଳଉଥିଲା
ମୁହଁ	ମହାଁଇବା	ମହେଁଇକା	ମୁହଁଜଥିବା
ମନ	ମନାଇବା	ମନେଇଲା	ମନଜଥିଲା
"ବିଶେଷଣ ପବ	ଆ-ଯୋଗେ	ଏ-ଯୋଗେ	ଅ-ଯୋଗେ
ଗୋଟା	୍ ଗୋଟାଇବା	ଗୋଟେଇବା	ଗୋଟଉଥିବା
ତରଳ	ତରଳାଇବା	ଡରଳେଇଲେ	ତରଳଉଥିବେ
ବହଳ	ବହଳାଇଲେ	ବହଳେଇବା	ବହଳଉଥିବେ
ଛୋଟ	ଛୋଟାଇବା	ଛୋଟେଇବା	ଛୋଟଉଥିବା

<u>ଏକକ କ୍ରିୟା</u>

ଗୋଟେ ଧାତୁ ଓ ଗୋଟିଏ ଧାତୁ ବିଭକ୍ତିକୁ ନେଇ ଗଠିତ କ୍ରିୟାକୁ ଯୌଗିକ କ୍ରିୟା କୁହାଯାଏ |

ପଢେ

ଖେଳେ

ନାଚେ

କିୟା

ଯୌଗିକ କ୍ରିୟା

ଦୁଇ ବା ତତୋଧିକ ଧାତୁ ଏବଂ ଧାତୁ ବିଭକ୍ତି ନେଇ ଗଠିତ କ୍ରିୟାକୁ ଯୌଗିକ କ୍ରିୟା କୁହାଯାଏ |

ପଢ଼ଅଛି

ଲେଖୁଅଛି

ହସୁଥାଉ

ଛାଣିଥାଉ

ସମାପିକା କ୍ରିୟା ଏବଂ ଅସମାପିକା କ୍ରିୟା

- ମିତାଲି ଗୀତ ଗାଉଛି
- ରାହୁଲ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ସଭ୍ୟପଦ ରଦ୍ଦକୁ ବିରୋଧ କରି କଂଗ୍ରେସ ଓ ବିରୋଧୀ ଦଳ ସଦସ୍ୟମାନେ ହୋହଲା କରିଥିଲେ
- ସରପଞ୍ଚ ବସ୍ତିରେ ପହଞ୍ଚି ଲୋକଙ୍କ ସମସ୍ୟା ବୁଝିଲେ
- କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଖୁସି ଖବର
- ରାମ ପିଲା ହିସାବରେ ବହୁତ ଭଲ
- ତୁମେ ଔଷଧ ଖାଇ ଶୋଇବ
- ଶିକ୍ଷକ ଆସୁ ଆସୁ ସବୁ ପିଲା ଛିଡା ହୋଇଗଲେ
- ମୁ ଯାଉଯାଉ ବାଟରେ ସଂଗୀତାକୁ ଦେଖିଲି
- ମନ ଖୋଲି ହସିଲେ ଗୋପାଳ

- ଶିଶୁ ହସିଲେ ଦୁନିଆ ହସେ
- ମଜାକଥା ଶୁଣି ସମସ୍ତେ ଏକା ସାଙ୍ଗରେ ହସିଲେ
- ମନୋଜ ବାବୁ ଏକାସାଙ୍ଗରେ ଥିଲେ ଜଣେ ସ୍ୱାଧୀନତା ଲେଖକ,ଅଭିନେତା ଓ ଗାୟକ
- ଅପିଲ୍ କରି ତଳେ ପଡିଗଲେ ବୋଲର, ଆଉଟ ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ହସିଲେ ଅମ୍ପାୟାର
- ଲାଲ୍ ବାହାଦୁର ଶାସ୍ତୀଙ୍କ ଭଳି ବିଶାଳ ହୃଦୟର ରାଜନେତାଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ଜନଗଣ ଖୋଜି
 ପାଇବା ଅସୟବ

ଯାହା ଦ୍ୱାରା ବାକ୍ୟ ଶେଷହୁଏ ସେହି କ୍ରିୟାକୁ 'ସମାପିକା କ୍ରିୟା' ଓ ଯେଉଁ କ୍ରିୟା ବାକ୍ୟକୁ ସମାସ୍ତ କରିପାରେ ନାହିଁ ତାହାକୁ 'ଅସମାପିକା କ୍ରିୟା' କହନ୍ତି ।

୍ଧାବୁରୁ ଗଠିତ ଶୁଦ୍ଧ କ୍ରିୟା ହେଉ ଅଥବା ନାମଧାବୁମୂଳକ ମିଶ୍ରକ୍ରିୟା ହେଉ,

ଯେଉଁ କ୍ରିୟାପଦ ଦ୍ୱାରା ବାକ୍ୟ ଶେଷହୁଏ ଡାହାକୁ 'ସମାପିକା କ୍ରିୟା' କୁହାଯାଏ ।

ସେହିପରି ଧାତୁଗଠିତ ହେଉ ଅଥବା ଶବରୁ ଗଠିତ ନାମଧାତୁ କ୍ରିୟାପଦ ହେଉ-

ଯେଉଁ କ୍ରିୟାପଦ ଦ୍ୱାରା ବାକ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଅସମାସ୍ତ ଭାବରେ ଘଟିଚାଲିବାର ବା ଚାଲୁଥିବାର ବୁଝାପଡ଼େ ତାହାକୁ 'ଅସମାପିକା କ୍ରିୟା' କୁହାଯାଏ ।

୬.୧୨ : ଏବେ 'ସମାପିକା କ୍ରିୟା' ବିଷୟରେ କିଛି ଅଧିକ କଥା ଜାଣିବା ।

- (କ) ସମାପିକା କ୍ରିୟା ସ୍ୱାଧୀନ । ଏହାର ବ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟ କ୍ରିୟାକୁ ଅପେକ୍ଷାନକରି ବା ଅନ୍ୟ କ୍ରିୟାର ସାହାଯ୍ୟ ନନେର ବାକ୍ୟର ଅର୍ଥ ସଂପୂର୍ବ ରୂପେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାଏ ।
- (ଖ) ସମାପିକା କ୍ରିୟା ଦ୍ୱାରା ବାକ୍ୟର ସଂପୂର୍ଷତା ସାଧନ ହେଉଥିବାରୁ ଏହା ବିନା ବାକ୍ୟ ଗଠିତ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ ।
- (ଗ) ସମାପିକା କ୍ରିୟା କର୍ଭା ସହିତ ସୟକ ରଖିଥାଏ । ଏହିକ୍ରିୟା କର୍ଭାର ପୁରୁଷ-ବତନ ଏବଂ ବାକ୍ୟାର୍ଥର କାଳ ଅନୁସାରେ ବଦଳେ ।
- (ଘ) ବିଭିନ୍ନ ପୁରୁଷ, ବଚନ, କାଳ ଓ ଭାବକୁ ନେଇ ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ କ୍ରିୟାର ସେତେ ପ୍ରକାର ରୂପ ହୋଇପାରେ-ସେହିସମୟ ରୂପ ସମାପିକା କ୍ରିୟା ଭାବରେ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ପାରଡି । ସଥା-

ପୁରୁଷ ଅନୁସାରେ - ମୁଁ ଖେଳେ / ତୂ ଖେଳୁ / ସେ ଖେଳରି ।

ବଚନ ଅନୁସାରେ – ମୁଁ ଖେଳିଲି (ଏକବଚନ) ଆମେମାନେ ଖେଳିଲୁ (ବହୁବଚନ) ।

କାଳ ଅନୁସାରେ – ମୁଁ ଖେଳୁଛି । ସେ ଖେଳିବେ । ଡୁମେ ଖେଳିଲ । (ବର୍ତ୍ତମାନ-ଉଦିଷ୍ୟାତ-ଅତୀତ)

ଭାବ ଅନୁସାରେ – ତୁ ଖେଲ୍ । ସେ ଖେଳରେ । ଆମେ ଖେଳରୁ ।

୬.୧୩ : ଏବେ 'ଅସମାପିକା କ୍ରିୟା' ବିଷୟରେ କିଛି ଅଧିକା ଜାଣିକା ।

- (କ) ବାକ୍ୟରେ ଅସମାପିକା କ୍ରିୟା ବାକ୍ୟର ସମାପ୍ତି ସାଧନ କରେ ନାହିଁ । ବରଂ ବାକ୍ୟରେ ଏହା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟର ଅସମାପ୍ତିକୁ ବୁଝାଏ ।
- (ଖ) ଏହି କ୍ରିୟାପବ କର୍ତ୍ତାର ପୁରୁଷ-କଟନ-କାଳ-ଭାବ ଅନୁସାରେ ବଦଳେ ନାହିଁ ।
- (ଗ) ଅସମାପିକା କ୍ରିୟା ମୂଳଧାତୃରେ ଇ / ଉ / ଇଲେ / ଅତେ ଯୋଗହୋଇ ଗଠିତ ହୋଇଥାଏ । ଯଥା– ଦେଖି + ଇ = ଦେଖି (ସେ ଫସଲ କିଆରି ଦେଖି ସଂଧ୍ୟାରେ ଫେରିକ) / ଦେଖି + ଉ = ଦେଖୁ, (ସେ ନଈ ନ ଦେଖୁ ଲଙ୍ଗଳାହେବା ଲୋକ) / ଦେଖି + ଇଲେ = ଦେଖିଲେ (ସେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ କହିବେ) / ଦେଖି + ଅତେ = ଦେଖରେ (ସେ ଦେଖରେ ମୁଁ ଆସିଲି) ।

ଅମିଶ୍ର କ୍ରିୟା	ମିଶ୍ର କ୍ରିୟା	
ଏକ ପଦରେ ପ୍ରକାଶିତ କ୍ରିୟାକୁ ମିଶ୍ର	ଏକାଧିକ ପଦରେ ପ୍ରକାଶିତ	
କ୍ରିୟା କୁହାଯାଏ	କ୍ରିୟାକୁ ମିଶ୍ର କ୍ରିୟା କୁହାଯାଏ	
ଖାଇଲା	ଭୋଜନ କଲା	
ପଢ଼ୁଛି	ପଠନ କରୁଛି	
ପଡୁଛି	ପତିତ ହେଉଛି	
ପିଇଲା	ପାନ କଲା	
ପିନ୍ଧିଲା	ପରିଧାନ କଲା	
ଫେରୁଛି	ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରୁଛି	
କିଶିଲା	କ୍ରୟ କଲା	

ଖାଇସାରିଥିବା

ଫେରିଆସିଥାଇପାରେ

ଶୋଇସାରିଥିବା

ଶୁଣିକରିଯିବ

<u>ସକର୍ମକ କ୍ରିୟା</u>

- ପିଲାଟି ପାଣି ପିଉଛି
- ଗ୍ରାମବାସୀ ପକ୍ଷୀକୁ ବନବିଭାଗକୁ ହଞାନ୍ତର କରିଥିଲେ
- ମୁଁ କାଲି କଟକ ଯିବି

ପିଲାମାନେ ଆଉ ରାତିରେ ଆକାଶର ତାରା ଦେଖୁନାହାନ୍ତି

ଦିଲ୍ଲୀ ସରକାର ୨୦୧୨ ମସିହାରେ ଘରଚଟିଆକୁ ଦିଲ୍ଲୀ ରାଜ୍ୟ ପକ୍ଷୀର ମାନ୍ୟତା ଦେଇଛନ୍ତି ଖାଦ୍ୟର ଅଭାବ ପିମ୍ପୁଡିମାନଙ୍କୁ ମୃତ୍ୟୁ ମୁଖ୍ୟରେ ପକାଇଲା

ମା ପରିବା କାଟୁଛନ୍ତି

- ଚଢେଇଟି ଆକାଶରେ ଉଡୁଛି
- ବିଜୁଳି ମାରୁଛି
- ଚୁଲିରେ ପାଣି ଫୁଟୁଛି

<u>ଅକର୍ମକ କ୍</u>ରିୟା

- ଯେଉଁ କ୍ରିୟାର କର୍ମ ନ ଥାଏ,ତାହାକୁ ଅକର୍ମକ କ୍ରିୟା କୁହାଯାଏ
- ଗୋପାଳ ଖସିପଡିଲା
- ପିଲାମାନେ ପାଣିରେ ପହଁରୁଛନ୍ତି
- ଗଛରେ ଫଳ ପାଚିଛି

ଦ୍ୱିକର୍ମକ କ୍ରିୟା

ଯେଉଁ କ୍ରିୟାର ଦୁଇଟି କର୍ମ ଥାଏ,ତାହାକୁ ଦ୍ୱିକର୍ମକ କ୍ରିୟା କୁହାଯାଏ

ଳିଯା

- ଶିକ୍ଷକ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରେଶୀଗୃହକୁ ଡାକିଲେ
- ମୁଁ ସାହିଲକୁ ଶହେ ଟଙ୍କା ଦେଲି

